

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ „ 4.50
za četrt leta 1.50; „ „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložene naročilnice se upravnistvo ne osira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Člasi in oznanila se račune po 7 nov. št. v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic. Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inšerate prejema upravnistvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

•V edinost je moč.

Mir in sprava.

(Dalje.)

Ako se ozremo po obzorju našega naroda, zapazimo v deželi, kjer je skupen in skoraj izključljivo živčev, lep napredok na narodnem, političnem in slovenskem polju. Marsikaj se je pridobilo, o čemur niso naši predniki imeli, rekli bi, niti pojma. Osnovale so se šole, zadobile se pravice, da se naš jezik sme rabiti v uradih, pri sodiščih itd. Narodna ideja, zasejana med dremajoči narod po vrlih rodoljubih, prinaša n. pr. na Kranjskem uže obitega sadu. Čeprav okroženi od nasilstva sovražnih jim elementov, Slovenci so še obdržali svojo narodno osebnost, ki se mej njimi lepo razvita.

Enako je v sredini našega rodu, a v pokrajinah nahajamo vedno še mlačnost in nezavednost. Čeprav živimo marsikje po pokrajinah slovenskih v zdatnej veščini, imamo vendar le premajhni napredkov v šoli in uradu; še mnogo nam je treba delovati, predno si tod priborimo trdnost in obudimo popolnoma narodno zavest.

Slabo se nam godi v pokrajinah živčevim Slovencem, osobito v šoli, kjer se naša deca še vedno raznaroduje in odtuja. Zato se nam je požuriti, da zadobimo v slovenskih pokrajinah zadostnih narodnih šol, kajti od njih odvisi uprav narodni napredok.

Mnogo je uže storilo na šolskem polju hvalevredno društvo sv. Cirila in Metoda. Poprimimo se krepkejšega tega društva, pristopajmo k njemu obilnejše. In — koliko mož šteje pač naš narod uprav tod po slovenskih pokrajinah, ki bi narodu tako lahko pomogli, ne da bi se jim kaj videlo. Koliko imovitih sinov šteje slovenska mati n. pr. tukaj v Trstu, kjer smo preživo potrebni daljših razredov slovenske ljudske šole, koji bi lahko narodu prišli v izdatno pomoč, zatrdivši si večno slavo in hvaležnost ubozelega naroda!

Mi tu gotovo ne govorimo iz lastne dobičkarije, temveč iz žive ljubezni do svojih sorojakov, do lastnega jezika in naroda sploh, koji narod potrebuje osobito tukaj v Trstu krepke podpore, da se ne pozgubi in ne zamrje.

Marsikdo žrtvuje v narodni namen svoj težko prižuljeni vinar, i mi žrtvujemo se veselo za svoj narod, skrbčev za njegovo prebujenje in zavednost — v tem pa potrebuje prvi in zadnji posnemenja pri mogočnejših. Ubožen delalec bodi v dober vzgled imovitemu gospodu slovenskega rodu in spodbudi ga v radodarnost v narodne

smotre — vse v proslavo in pr. budo lastnega ljubljenege rodu.

Ako bodemo enako počenjali, ravnali se bodemo tudi po pravilih naprednjaštva, postali bodemo naprednjaki ter gledali kedaj sad našega truda in brige, namreč: napredok lastnega naroda.

Socijalni napredok je posledica individualnega napredka — trdi angleški pisatelj Smiles, in drugi pravi: „Natezanje in skrb posameznikov bodo donesle splošni napredok“. — Vsakdo mora tedaj skrbeti za svoj osebni napredok, toliko duševni, kolikor telesni. Smoter napredka posameznikov in gotova posledica njegova je splošni narodni napredok.

Glejmo tedaj, da napredujemo, toliko duševno, kolikor gmotno in ta naš posamezni, osobni napredok obrnimo v korist lastnega rodu. Dosegši mi svoj osebni napredok, imel bode zadnji blazega vpljiva na ves naš narod. Progresizem ali naprednjaštvo, namreč želja se gmotno bolje okoristiti in narodno utrditi, naj nas vodi v vsakem našem činu in pri vsakršnem delu glejmo, da ne bodemo narodu svojemu v nečast in sramoto, temveč v posnemovalen vzgled.

Ag iustitia e fraenis, eique obtemperare summa est libertas — ravnati se po zapovedih pravice ter jej poslušni biti, to je prava svoboda — trdi Boetius. Pravica mora vladati mej raznimi narodi in tudi mi v Avstriji živčvi Slovani tirjamo samo ono, kar nam po pravici pripada. Ustavni zakoni zatrujejo vsem avstrijskim narodom enake pravice, namreč puste jim, da se razvijajo na podlagi lastnega jezika ter dosežejo duševni in telesni napredok.

Ravnati se tedaj po navodilih ustavnega zakonika in njegovih prepisih, to ni političen greh; — to ni toliko razupiti panslavizem, temveč to je prava svoboda. Oni, ki žele enako svobodo, ki jo pospešujejo ter širijo mej narodom — oni so pravi liberalci. Liberalizem v pravem pomenu besede ni tedaj nikaka strašljiva pošast, ampak liberalizem je v prvem besednem pomenu plemenita ideja — človeštvo osvoboditi iz spon mračnjaštva in temote ter ga privediti na pot svetlobe. Liberalizem, kojemu glavni pospešitelj je bil tudi sv. oče Papež Pij IX. sam, pokvaril se je s časom ter zašel na krivo pot, spreminivši se v najhujšega nasprotnika svete katoliške cerkve. Ali takega liberalizma si mi v našem ljudstvu ne želimo, ampak želimo, da so sicer liberalni, svo-

bodomiselnji in svobodoželjni — a to v mejah pravice in v smislu katoliškem.

Svoboden ni oni, ki je pretrgal vse vezi, ki so ga združevale z Bogom in državo — ampak svoboden je le oni, ki ve ceniti prostost in lastno voljo ter obrača svoje delovanje v dobre namene. Zadnji ni samo svoboden, ampak tudi liberalen.

In enaki moramo postati tudi mi, želiti in delovati na vse kriplje v blaginjo naroda in v njegovo boljše prihodnost. Narod in vera naj nam bodeta sveta, za ta dva idejala moramo biti pripravljivi žrtvovati vse, celo življenje svoje.

Lepa, boljše prihodnost naroda našega nam mora biti pred vsem na srečo, nevstrašeno se moramo potezati za pravice tega rodu in s ponosom kazati na svoj rod, čeprav skromen in malobrojen. Ali, kolikokrat smo samo mi na tem mestu spodbujali svoje sorojake ter jih klicali k zavednosti in svobodi, ne govoričvi v nebrojenih družih opominih po slovenskih časnikih in knjigah! A če pogledamo po slovenskem duševnem obzorju, nikjer skoraj ne nahajamo pravih idej, malokje pravoga prepričanja; nikjer one nevstrašenosti, ki tako označuje druge nam bližnje narode; nikjer skoraj onega ponosa, ki je lasten nemškemu in laškemu rojaku. In vse to zakaj? Zato ker pri nas ni še skoraj niti vsejan pravi liberalizem.

(Dalje prih.)

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(XIV. seja dne 18. oktobra 1888.)

Poslanec Višnjikar poroča v tretjem čitanju o premenjeni postavi zaradi odkupa duhovske bire, katera se brez razgovora proti glasom nemških poslancev vsprejme.

Poslanec Šuklje poroča v imenu finančnega odseka o zakupu deželne naklade na žgano opojne tekočino l. 1888. Poročevalec predlaga: a) Naj se vzame poročilo dežel. odbora o tej zadevi na znanje. b) Dežela vzame v lastno režijo pobiranje naklada za opojne pijače in c) deželnemu odboru se naroča, da potrebno ukrene, da se priprave za to izvrše.

Poslanec baron Schwegel priporoča v daljšem govoru, naj se začasno da ta deželna priklada še v najem in se nikakor ne pritrdi nasvetu poročevalca finančnega odseka, da se takoj uvede lastna režija,

kajti ako se bode uvela, bode dežela to poskušujo jako drago plačala.

Poroč. Šuklje odgovarja posl. Schwegelju, za njim nasvetuje baron Taufferer ustno glasovanje o predlogu, da se vzame zakup v deželno režijo. Predlog se vsprejme s 23 glasovi narodnih poslancev proti 7 nemških poslancev.

Poslanec Hren poroča v imenu upravnega odseka o proložitvi ceste čez Bogenšperk. Vsi nasveti se odobre.

Poslanec Klun poroča v imenu finančnega odseka o dopisu ces. kr. deželne vlade, da bi prevzela poročstvo glede stroškov za zgradbo Savskih bregov pri Stožicah in pri Tomačevem. Naglašja, da je dežela uže dovolila precejšnjo svoto, naj bi se tedaj vršila v prvi vrsti konkurenčna obravnava in svoto 6088 gl., katero bi imele plačati prizadeti dve občini, prevzela naj bi dežela na polovico z državo, ker ni upanja, da bi občini mogli poplačati to posojilo.

Deželni predsednik baron Winkler se predlogu protivi in misli, da bi bilo umestno, ako se dežela zaveže za poplačanje vsega zneska; naj dežela prevzame popolno javnstvo. — Odsekov predlog se vsprejme.

Poslanec Dev poroča v imenu finančnega odseka o prošnji okrajno-cestnega odbora Logaškega in občin Dolenji Logatec in Rovte za podporo in posojilo za zgradbo okr. ceste Dolenji Logatec-Rovte. Sklene se, da se prošnja izroči deželnemu odboru v rešitev.

Dr. Vošnjak poroča o prošnji županstva v Kamniku, da bi se v Kamniku ustanovila javna bolnica iz Glavarjevega zaklada. Nasvetuje, naj se prošnja Kamniške občine izroči deželnemu odboru, da se z ozirom na ustanovno pismo razgovarja z deželno vlado in s mestom Kamnikom; s prvo zaradi prave izvršitve ustanove, z drugim zaradi prinosa k prostoru, ki bi se za gradnjo bolnice v Kamniku kupil.

Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški gorko podpira ta nasvet. Z ustanovljenjem javnih bolnic pa bi se deželni zaklad dosti razbremenil visokih stroškov za deželne dobrodelne naprave.

Vsprejme se predlog finančnega odseka in potem se seja sklne.

(XV. seja dne 19. oktobra 1888.)

Deželni glavar naznani, da več občin okraja Kamniškega brzojavno protestuje, da bi se gradila v Kamniku bolnica, naznanjajoč, da bodo posebno pismeno ulogo doposlale.

PODLISTEK.

Samotar na Selih.

Spisal Branimir.

(Dalje.)

„Gospod Mavrič, oprostite mi naslednje besede. Ko sem prišla v vašo dolino kot učiteljica, se nisem nadejala dobiti posebno olikanih ljudi. Ali nocojšnji sestanek z vami me je prepričal baš o nasprotnem. Zdaj vidim, da imamo v naši dolini moža, ki je za naše razmere vrlo izobražen. V čast si štejem, da smem z vami govoriti in upam, da nocojšnji sestanek z vami ni zadnji.“

Samotar se lahko pokloni in pravi: „Gospica, vi previsoko cenite mojo izobraženost. Toliko izobražen nisem, da bi kar prosto občeval z vsakim. Kolikor sem se izobrazil, sem se le mimogrede, ker moje opravilo mi ni dopustilo obrniti več časa v to. Ako smem povedati bil sem nekaj let v našem glavnem mestu in v Gradu.“

„Gospod Mavrič, vaš odgovor me je v mnemju le potrdil. Jaz in moja sestra si bovi šteli v čast, ako naji razveselite

z vašim pohodom. Najino stanovanje vam bode vedno odprto.“

„Gospica, dolžnost je bila meni vas povabiti, a ker ste me prehiteli, prosim, oprostite mi mojo negalantnost. Vabim vas in gospico vašo sestro, da me obiščete v Vranjku. S tem razveselite mene, mojo mater in moje sestre. Skušali vam bomo postreči, kolikor je v naši moči. Upam, da mojega vabila ne zavržete.“

„O, zelo rade pridevi na pohod, gospod Mavrič, saj tako človek nima kam zahajati sedaj, ko še nisve z sestro domači v tem kraju, a sobe se človek tudi naveliča. To z setro prosim, da bi radi naju si ne delali nobenih sitnostij.“

Dalje so se pogovarjali o rodbinskih razmerah in Samotar je zvedel, da je gospodična Avgusta hči stotnika M., kateri je pa v bitvi pri Kustoci padel, pustivši več nepreskrbljenih otrok.

Malo prej, predno se je Samotar poslovil, je pretrgal prejšnji pogovor: „Gospica, prosim, pozabil sem nekaj vprašati. Oprostite, kje ste zvedili moje ime?“

Gospodična Avgusta pobesi oči, ki jih je imela uprte v Samotarja in morda tudi zarudi, kar se pa po noči ni videlo, ako prav je svetila luna; na to odgovori: „A te vam dela skrb, gospod Mavrič? Pove-

dati hočem resnico, saj poznate slabost žensko. V nedeljo sem bila v nadučiljevoj sobi. Ljudje so šli baš od maše. Stala sem pri oknu ter opazovala ljudi, da bi jih vsaj na obraz poznala. Kar zagledam vas med njimi. Odpustite mi mojo radovednost; vprašala sem gospoda nadučitelja, kdo je ta človek. On mi je povedal vaše ime ter kdo in kaj ste.“

„Ženske, so ženske,“ reče Samotar in se nasmehne.

Voz je mej tem pridrdral do razpotja, kjer se je moral Samotar posloviti. Voznik ustavi.

Samotar lahko skoči ras voz ter poda gospodičnoma roko. „Le glejte, gospod Mavrič, da mojega povabila ne zavržete.“ dé gospodična Avgusta. Samotar objubi in se pokloni: „Na svidenje tedaj, gospici!“ Nato odkoraka urno po poti v Vranjek.

Mislil ni toliko na veselico, kakor na gospodično Avgusto. Jela ga je zanimati. Sklenil je, obiskati jo o prvej priložnosti.

A tudi Avgusti se je godilo nekaj enacega. Ko ste bili z sestro v sobi, vpraša Avgusta: „Ljudmila, (tako je bilo sestri ime), kako se ti dopada gospod Mavrič?“ „E, ni napčen; lep in izobražen mož

je gospod Mavrič. Nisem mislila, da bi se tacih našlo v Žernovskej dolini.“

„Bog vé, če naju bode obiskal, kakor je objubil?“ vzdihne Avgusta.

„E, nič ne skrbi; on ti je rekel: „ženske, so ženske“, jaz ti pa pravim: „možki so možki“. Videla bodeš, še prej bo tukaj, kakor se ga nadejaš.“

„No, potem bodem zopet enkrat srčno vesela,“ pravi Avgusta. „Le škoda, da čas v njegovej družbi tako hitro poteka; pa saj mu pohod lahko vrnevi; saj naju je povabil.“

Nastopno nedeljo popoldne je sedela Avgusta sama v sobi. Čitala je „Zvon“, ki je bil pričel baš takrat izhajati. Ljudmila se je odpeljala z nadučiteljevo soprogo v trg. Večkrat je prenehala čitati in je nekaj premišljevala. Zdi se nam, da je premišljala, da-li ostane Samotar zvest svojej objubi.

Ko jame zopet čitati, potrkva nekedo glasno na vrata. Avgusta se malo stresne in nato zakliče krepkim glasom: „Prosto!“ Vrata se na lahko odpro in v sobo stopi Samotar.

„O, gospod Mavrič,“ reče Avgusta, vstane in gre prišlecu nasproti, „ste li vendar došli! Uže sem mislila, da vas ne bode.“ (Dalje prih.)

Poročilo dež. odbora z načrtom zakonov o povzdigi reje goveje živine izroči se upravnemu odseku.

Poslanec Murnik poroča v imenu finančnega odseka in nasvetuje: V mestni občini Novomeški se za l. 1889. do uštegeta leta 1898. dovoljuje pobiranje 4% naklade na najemščino od stanovanščine s to izjemo, da se ta naklada od letnih najemščin pod 24 gl. od najemščine za stanovanščina c. kr. vojaških uradov in c. kr. častnikov ne pobira, od vseh drugih hišnih najemščin pa od vsacega goldinarja po 4 kr. na leto. — Predlog se vsprejme.

Poslanec Murnik poroča v imenu finančnega odseka glede deželne doneska za dolensko lokalno železnico in nasvetuje po obširnem utemeljevanju: 1. Kranjska dežela zagotavlja za zgradbo dolenskih lokalnih železnic Ljubljana-Grosuplje-Hudo-Trebnje-Novomesto-Straža in Grosuplje-Ribnica-Kočevje donesek 500.000 gl. 2. S tem doneskom se bode dežela kranjska udeležila pri dobavi glavnic, namenjene za zgradbo navedenih dolenskih lokalnih železnic s tem, da prevzame za 500.000 gold. avstr. velj. v notah delnic delničarske družbe, katera se osnuje za te železnice. Delnice se pa bodo vzele tiste, katere bode prevzela državna uprava z svojim doneskom, dovoljenim za isti namen. Udeležba dežele pa je odvisna od pogoja: a) da se državna uprava udeležuje pri dobavi glavnic s primernim zneskom s tem, da prevzame delnice, dalje b) da vasi in občine tistih okrajev, katerim bodo železnice koristile, pospešujejo železnično zgradbo primernim načinom, potem c) da bodo obrtniki, rudokopni podjetniki in drugi vdeleženci prevzeli glavinske delnice po al parikurzu najmanj za 400.000 gl., in slednjič d) da bodoči koncesionar zagotovi dobavo ostale glavnic z izdatbo prioritentnih in glavinskih delnic delniške družbe, ki je ustanoviti. 3. Državni upravi je preneščeno, določiti odstotek dividende, katera pristoji prioritentnim delnicam, ki se izdajo, predno nastane glavinskim delnicam pravica do prejemanja dividende. Delnice, ki jih dežela prevzame, morajo uživati jednake pravice, kakor one, ki jih prevzame država od delničarske družbe, katera se osnuje. 4. Uplačila za delnice, ki jih prevzame dežela, naj se zvrše začeti z letom 1892 v jednaki letni zneskih in v onih rokih, katere določi drž. uprava za uplačevanje delnic, ki jih prevzame država. Prvi uplačilni obrok naj se nikakor ne uplača prej, dokler se do cellega ne izkaže, da je uplačana in uporabljena še ostala glavnic za zgradbo, katere ni dolžan pokriti ne državni zaklad in ne dežela, in da so omenjene lokalne železnice po določenih koncesijah dodelane in javnemu prometu izročene. 5. Deželnemu odboru se naroča, da stavi prihodnjemu deželnemu zboru primerne nasvete, kako bo preskrbeti sklenjeni donesek.

V razpravi podpirata toplo predmet poslanca Pfeifer in Šuklje in vsled tega izjavi poročevalec Murnik, da nima ničesar pristaviti, ker sta gospoda predgovornika stvar tako živo in izvrstno podpirala.

Predlogi se potem vsprejmo soglasno. Poslanec Šuklje poroča v imenu finančnega odseka o prošnji županstva v Veliki Loki glede podpore za napravo vodnjaka in nasvetuje, da se izroči dež. odboru v rešitev. — Vsprejeto.

Poslanec dr. Vošnjak poroča o prošnji županstva v Trebnjem glede razširjenja ljudske šole in nasvetuje podpore 500 gl. — Obvelja.

Poslanec Višnikar poroča v imenu upravnega odseka o prošnjah občin Hrenovice, St. Ožbald, Ribnica in podobnih Bučka in Orle, da bi serazdružile vsaka v dve občini, oziroma da bi postale samostojne občine in nasvetuje, dasi so uzroki teh prošenj tehtni, da se izroči deželnemu odboru z naročilom, da se o njih posvetuje in o tem v prihodnjem zasedanju dež. zbora poroča.

Politični pregled.

Notranje dežela.

70letnica dr. Fr. L. Riegerja, vodje velike staročeske stranke, vršila se je z veliko sijajnostjo 10. t. m. v Pragi. Uže 50 let dela in se trudi dr. Rieger za svoj narod. Začel ga je probujevati in potezati se za njegove pravice, ko so v Avstriji bili še Nemci izključljivi gospodarji in so svobodno smeli gaziti prava drugih narodnostij. Pred 50 leti so bili Čehi, ki so danes po svoji prosveti in po svojem materijalnem stanju prvi narod v Avstriji, še daleč, daleč za gospodujočimi Nemci.

Danes pa, ko slavi vodja in prvobornitelj češkega naroda svojo 70letnico in 50 letnico svojega narodnega delovanja, so se stvari tako premenele, da so danes tisti Čehi, ki so bili pred 50 leti Nemu se popolnoma pod nogami, v kulturi in omiki pred avstrijskim Nemuem, če tudi ne uživajo še onih političnih svoboščin, ki so Avstriji podeljeni nemškemu narodu. Če se ozre Rieger v svojo preteklost ter primerja nekdanje stanje naroda z današnjim, mora biti vesel; v kratki dobi 50 let so Čehi neizmerno mnogo storili na prosvetnem, narodno-gospodarskem in tudi na političnem polju. Priborili so si gospodarstvo v vseh največjih mestih na Češkem, pridobili si narodno šolstvo, ustanovili denarne zavode, oprostili se tujega kapitala, obrt in trgovina je po večini v čeških rokah, kmetski stan še zdrav in krepek, poleg tega pa niso zanemarili prosvete, pridobili so si vseučilišče in tehniko, sezidali velekrasno narodno gledališče, ki bi bilo vsakemu velikemu narodu na čast. To so pridobitve, kakeršnih si ni stekel še noben narod v kratki dobi 50 let. Ako si Čehi v tem kratkem času niso še priborili svojega državnega prava ter ne zavzemajo še v državi onega mesta, katero jim gre po zgodovini in pravici, so nam gori našete pridobitve porok, da si v kratkem pomorejo tudi do tega. Najprej se mora narod vzdigniti moralno in materijalno, pomagati mu do prosvete in blagostanja; politične in zgodovinske pravice pribori si potem sam. Dr. Rieger se torej lahko ponaša, da je za njegovega časa in pod njega vodstvom bila izvršena prva in težavnejša polovica velikega narodnega dela; druga polovica pripada mlajšemu pokolenju. Ta zavest naj preslušnemu možu sladi večer življenja. Sedemdesetletnica je Riegerja prepričala o ljubezni in spoštovanju, katero uživa mej narodom. Od vseh stranij so došli telegrami, čestitke, adrese, deputacije in častni diplomati. V narodnem gledališču je bila pa izredna predstava njemu na čast. V mestnem zboru glavnega mesta Prage se je slavilo osivelega vodjo češkega naroda in na zborih meščanov na sto in sto različnih krajih Češke. Narod pa mu je poklonil o tej priliki 113 tisoč forintov, kot narodni dar, da s tem osigura neskrbno starost možu, ki je ves svoj čas, vse svoje sile in svoj imetek žrtvoval narodu. No, sivi vodja prosí, naj se mu da premisleka, ker njegova obitelj baje ne potrebuje tega daru. Mi mu želimo, da ga Bog ohrani še mnogo let v korist in prospah bratskega naroda češkega!

V državnem zboru vrši se podrobna debata o novem vojnem zakonu. Razprava je vrlo živahna in zanimiva. Zakon se pretresa od vseh stranij; izražajo se lepe ideje, kako bi se moralo paziti na materijalno korist narodov, kako bi se morale dajati razne pravice, navadno pa pače vsak tak predlog in sprejme se nespremenen vladin predlog vojnega zakona. Izmed slovenskih poslancev govoril je Poljak Javorški, ki je pobijal očitanja Nemcev, da hoče sedanja vlada poslovaniti vsa Avstrijo. Rekel je, da to ni res, Slovani se morajo še le boriti za pravico, svojo dečo v svojem jeziku odgovorjati; če si pribore slovenske šole, s tem še niso napali Nemštvo ter je spravili v nevarnost. Nemci naj bodo zadovoljni s položajem, v katerem so in naj dovolje tudi drugim živeti, saj jim to ni na škodo. Mladočeh Vašaty govoril je o vnani politiki ter pobijal nazore Plenerja, ki trdi, da se mora Avstrija zaradi Nemčije, s katero je v zvezi, vedno bolj oboroževati. Vašaty odločno pobija to zvezo, katera je Avstriji samo na škodo. Avstriji ni treba, da bode vojna država. Izstopi naj iz zveze z Nemčijo; to bode uže Francija, ki se noče odreči Alzaciji in Loreni, držala tako v strahu, da se je nam ne bode bati. Francija nima z nami nikjer skupnih interesov in tudi ne najmanjšega uzroka Avstriji nasprotovati. Italija je proti nam tako majhna, da so za njo naše vojne sile, če bi bile še trikrat manjše, dovoljne. Rusije se pa Avstrija ne sme bati, saj je car Bismarku dal besedo, da ne misli Avstrije napasti. Zgodovina priča, da je Rusija Avstriji verna in zvesta zavetnica. 1848 l. ko so se Madjari spuntali, je edina Rusija rešila Avstrijo. Ako je sedaj majhen razpor mej obema državama zaradi balkanskih razmer, je pač vredno, da se Avstrija pomiri in sporazumi s tako preskušeno prijateljico, kakor je Rusija. Balkan je dovolj velik, da si ga obe državi tako razdeliti, da bodedi obe zadovoljni. Ta zveza bi bila Avstriji edino koristna. Poleg tega mora pa gledati, da zadovolji svoje Slovane, kar jih ima doma, da jim da pravice, ki jim gredo, sicer ne bode vzbujala v balkanskih Slo-

vanih zaupanja ter bode igrala isto ulogo, kakor na Beneškem in v Lombardiji. Ako pa spolni to, ne bode jej treba klicati vseh pod orožje, kakor sedaj, ko je v zvezi z Nemčijo. — Mej drugimi govorniki se je odlikoval posebnó Kronawetter. Obsojal je naredbo, da mora vojak tri leta služiti. Rekel je, da ta potreba ni dokazana, saj gredo nadomestni rezervisti in domobranci tudi v vojsko, a nobeden njih ni služil tri leta. Mi smo ubogi in siromski, zato moramo skrbeti, da na gospodarskem polju povzdignemo narode. Ni treba posnemati vsake ruske naredbe. Vse bi radi spravili pod prusko „pikelhaubo“ in izjemne njih zakone. Proti temu protestuje govornik in predlaga, naj se vojaška službena leta skrajša od treh na dve v stalnej vojski in v nadomestni rezervi od 10 na 8 let. Ta in mnogo drugih lepih predlogov je palo. Sprejema se paragraf za paragrafom nespremenen, kakor ga je vlada predlagala.

Vnanje dežele.

Za rusko posojilo so začela podpisovanja na Nemškem in v Franciji. Koj prve dni je bil podpisan uže večji del posojila. Vsi napori nemških modrih in polymodrih novih, premetiti in ostrašiti nemške kapitaliste, da bi ne dali Rusom svojega denarja, so ostali brezuspešni. Da ne samo to; Bismark je poskušil še drugače prepričati rusko posojilo. Zapovedal je, da je nemška državna banka zvišala odstotke od 4 na 4½. Vse banke nižajo odstotke, vse trdi, da je denarja dosti, in da banke ne vedo kam z njim, da ga posojajo v ceno, ker naenkrat državna banka zviša odstotke. No tudi to ni pomagalo. Občinstvo je razumelo ta maneuver, borska je ostala mirna, bankirji pa podpisujejo svote za rusko posojilo. Dogodi se res, da Rusi dobe baš na Nemškem, kjer je vlada toliko rogovilila proti temu posojilu, večji del novega posojila. Temu se pa ne smemo čuditi, ako pomislimo, da je Nemčija nakupila 1877. leta za dve milijardi ruskih papirjev. Take množine se ne more tako hitro znebiti, zato daje sedaj raje denar, da konvertuje posojilo izza 1877, kar jej je le na korist.

Kakor glasé poročila, zmagali so pri novih volitvah na Srbskem zopet radikali. Kralj Milan, ki je mislil, da bode po drugih volitvah poslal svoje pristaše v skupštino, se je vátel. Ustava, katero si je tako lepo ustrojil, katero je tako rekoč prav „po sebi urezal“, to Milanovo duševno dete bodo radikali v skupštini jako ostrigli in predručali, ne kakor bo kralju ljubo, ampak, kakor zahteva narodna čast in korist. — Govori se, da se prihodnji mesec snide kraljevič srbski z svojo materjo, kraljico Natalijo v Bukarešti. S prva kralj Milan v to ni hotel dovoliti, pozneje se je udal želji kraljice.

Francoska zbornica je sprejela s 383 glasovi proti 115 ves proračun. Desnica se je izjavila proti proračunu, češ da ni resničen, da taji izdatke in proizvaja zahteve gospodarske reforme.

Nemcem se slabo godi v Zanzibaru. Tamošnji domorođci so se zjediniili pod vodstvom Bušira. 4000 oboroženih mož z dvema topoma je vzelo mesto Bogamoja ter je oblegalo trdnjavo, v katero so se skrili Nemci. Vojaki z nemške ladije „Leipzig“ so prišli svojim rojakom v pomoč, osvobodili so je sicer, a imeli so strašno zgube. Nezadovoljnost je v deželi čedalje večja in bati se je, da se dvignejo vsi tamošnji domorođci proti Evropejcem.

DOPISI.

Od nekod 1. dec. 1888. [Izv. dop.] (O d A d r i j e d o G a b e r k a) Kdor kaj v našem kraju posedáva in mu je osoda mila, čudi se pogumu naših ljudi, da hrenené v novo naselbino Brasiljsko — kakor nekdanj Izraelci v obljubljeno deželo — a kdor nima posestva, niti družega gotovega dohodka, da preživi svojo družino v mili domovini, skor da se mu smelo pritrđi, da v svoji bēdi upa v novemu svētu in bodočnosti večje sreče, nego v tišini naših krajev, kjer sta boj za obstoj in zavidnost vedno hujska. Ko odpljuje parnik s tem nadepolnim-srečoželjnim ljudstvom iz tukajšnjega zatíšja, krik in vriš odmeva pozdravom ostalim znancem in prijateljem, — isto tako spremlja voščilo naše izseljenke, srečno pot jim želeč v novem domovju, — kjer kava in sladkor rodi obilo sadu, kateri našemu ženstvu sosebnou ugaja.

Te in druge stvari o sedajnjemu napredku premišljajoč — tudi prijetno vreme izvabilo me je iz mestnega nezdravega

zraka na boljši kraški — in na mah popiham jo preko „skale sante“ in Opčine per pedes apostolorum v lepi trg Sežanski, da poizvem tam, koliko Slovanov je uže pripravljenih za prihodni parnik v gotovo ali negotovo srečo! Od mojih znancev gostoljubno vsprejet, zvedel sem tam marsikaj zanimivega, tudi to, da se tam osnuje podružnica sv. Cirila in Metoda, katera obeta ogromno število deležnikov, ker združili se bodo iz sosednih sel udje h kraškemu metropolu — ter mnogovrstnim predbacavanju z vzgledno močnim društvo zadostili. Slučajno dospem v ondotno prijazno Čitalnico; — prijatelj predloži mi časnike, med temi najnovejši „Slov: Narod“ od: 24. novembra l. št. 271 z opazko: „Ker rad premišljuješ novodobne napredke — evo — čitaj podlistek „Postojnskega nedeljskega pisma“. — Vsebina tega napredka spravila me je takoj v radovednost poizvediti novine staroslavnega trga — a podrobnosti nje bile so mi nekako ptuje — kaj, se je li neka sloveča židovska tvrdka iz Dunaja v Postojni naselila — ali obstoji tam kaka filijala in od kdaj neki — poizvedujem dalje, ker za časa mojega znanja tam ni bila še zastopana — in kaj izvem: — da ta firma se je tam uže tako razširila iz nekdanjih podedovanih „Tausendguldenmänner“ in je sedaj v taki moči, da so ste uže dve filijali od istih pred kratkem v Trstu osnovali, katere delati borim bržanam, brikam in manderjčram konkurencu s svežimi produkti spod slavnega Nanosa, — dalje raztolmačili so mi prijatelji, da razobešeni „burovži“ so kazala tvrdki in njih filijalam v ponos.

Čuden zdel se mi je ta napredek — a skupno obžalovali smo ta sveto slavni kraj, da se tam kuha taka godla, ko nasprotno v prijaznih trgah Sežani, Senožečah itd. vlada najboljša vzajemnost — ter zedinjeno sosed z sosedam občuje, trgovec z svojim konkurentom — še celo krčmar ne zavida svojega sodruga in hodi eden k drugemu v krčmo pokušati in hvalliti letošnjo izvrstno istersko kapljico. Pa vender mislim si, saj so tudi hotelirji v Postojni vsestransko z napredki obdarjeni — kaj neki bi jih vpeljani postavní fijkarski red tako v oči bodel; mar ne plačuje ptujec pošteno mastno fijkarsko takso? Poglejmo si bornega čevljarja, mizarja itd.; ni rokodelce primerno bolj z trudom in davkom obložen?

Seveda lamentacija dotičnih je vsako leto hujska ker „sloveči Pivški Maslú“ — ne zahaja tolikokrat na ondotno kegljišče in k drugim igram — tudi nekateri „Jun-gens“ so korajžo zgubili ter ponavljajo vsak dan svoje „jerimijade“ občutljivo:

„Oh — Oh — na kolesu smo si rožičke polomili Ojoj! — Ojoj! — Pa tudi žepo mogočno izpraznili!“

Take in jednake pripovedke zvedel sem dalje v Štorji v domačim krogu — ker sem se v resnici o napredkih Notranjske zanimival. Tudi o emancipiranemu ženstvu čul sem tarnati modrega kmeta rekoč: obče hvalovedno je, da je ženstvo večje vsaki stroki, tudi uradnih poslov; ni sramota; — da so v uradih le ženske, prigodilo bi se gotovo manj izneverjenj pri blagajnicah, kakor se dan za dnevom čita v časnikih. Nepovoljno domislil sem se zopet nedeljskega pisma in dalje potovaje študiral o emancipiranemu sedanjemu ženstvu in vresničenju prerokovanja 19. stoletja — da dame gospodiniti bodo morale z predpasniki same v kuhinji — a krčmarske hčerke vezbale se bodo na citre in predstavljale „salonske dame“, saj za opravila krčme in postrežbo gostov dobode se lahko in prav „po ceni“ celo rajdo neokretnih služkin, da le fino in pošteno računiti znajo — to Vas in nas dragi gost, ako se nas čez rame gledá, — ne sme motiti, kajti to je tudi novodobni napredek.

Ker obljubuje podlistkar še druge različne postojnske napredke dalje razglasiti, — pridržujem si tudi jaz še nekaj zabele na površje močnika. Senof-ovič.

Domače vesti.

Č. gg. naročnike, kateri še niso spolnili svoje dolžnosti, prosimo, da vendar uže enkrat poravnajo svoj dolg. Razni gospodje nam od novega leta do danes niso poslali še niti krajcarja, akoprav list redno sprejemajo. Kdor stori redno svojo dolžnost, prihrani sebi neprilike in nam nepotrebnih stroškov in sitnostij.

Upravištvu Edinosti.

Poziv na „Božičnico“, katero napravi podpisano načelnitvo v soboto 22. decembra t. l. ob 3½ uri popoldne v prostorih

„Slovenske čitalnice“ (Via Campanile št. 4.) otrocičem, obiskujočim slovenski otroški vrt pri sv. Jakobu. Ob enem se bodo delila med otroke obleka in drugi darovi.

Načelnštvo ženske podružnice
sv. Cir. in Met. v Trstu.

Občinski svet tržaški imel je dne 13. t. m. javno sejo. Predsedoval je l. podžupan dr. M. Luzzatto, vlado je zastopal okrajni glavar baron Conrad, navzočih je bilo 34 svetnikov.

Po odobrenju zapisnika zadnje seje prečita se zahvalno pismo družbe „Pro Patria“ za prijazen sprejem o priliki zadnjega občinskega zboru. — Pravni odsek se v novi odповe, akoprav mu je v zadnji seji izrekel obč. svet svojo zaupnico. Nove volitve bodo v prihodnji seji.

Po predlogu mestne delegacije naj se razdeli med potrebne tržaške rodbine obresti ustanove nadvojvode Ferdinanda Maksava v iznosu 1134 gl. tako, da dobe 3 rodbine po 20 gl., 10 po 15, 40 po 10, ena 9 in 103 po 5 gl.

Odobri se račun mestne zastavljavnice za l. 1887. z dobičkom 21.466 gl. 05 kr., isto račun mestne ubožnice z premoženjem 2109 gl. 78 kr.

Vsled predloga mestne delegacije pomnoži se osebje mestnega knjigovodstva. Sprejmo se tudi nekatere neizdatne spremene v tem smislu.

Svetnik dr. Pitteri predlaga, naj se potvrdi nadalje ravnateljstvo javnih skladišč. Sprejme se soglasno.

Mestna delegacija predlaga o nasa-
jenji javnega vrta v Barkovljah, naj se preide preko te točke na dnevni red. Svetnik dr. Venezian pobija ta predlog in vsled tega se sklone principijelno, o s u o v a t i v r t i n p o z v a t i n a s o d e l o v a n j e d r u z t v o z a o l e p š e v a n j e m e s t a . — J a v n a s e j a j e k o n č a l a o b 8. u r i , p o t e m j e b i l a t a j n a , v k a t e r j e s e j e s k l e n i l o n a s t o p n o :

Mestna občina se sporazumi z dediči pok. župnika Antona Hrovatina glede neke odškodnine vsled krivega službenega poročila. — Okrajni zdravnik g. dr. Fano se potvrdi v svoji službi za stalno. — Umirovi se učiteljica Kraus-Cattaneo ter se ji dovoli izjemna mirovina. — Isto se dovoli prof. Ivanu M. Cattaneo. — Pomožne učiteljice Marj. Comer, Liza Lolli in Kat. Secco imenuje se začasnim učiteljicam 3. razr. za mestne ljudske šole. — Karol Fegic se imenuje uradnim slugom pri mestn. stavbenem uradu. — Bivšemu slugi mestne bolnice G. M. Cocoli se dovoli mirovina 27 nč. na dan. — Karli Sbrovazzi, služkinji v kuhinji mestne bolnice, poviša se plača na 550 gl. na leto. — Umirovi se učiteljica Magd. Elsner-Scheifinger z mirovino 256 gl. 66 kr. na leto. — Udovi mestn. učitelja Jakoba Čenčurja dovoli se mirovina 350 gl. na leto in ranjcega hčeri podpora 50 gl. na leto. — Remuneracija pedag. ravnatelja mestn. otroških vrtov se poviša od 300 na 400 gl. — Heleni Šmuc, hčeri umrlega obč. zdravnika, dovoli se nadalje miloščina.

V seji državnega zboru dne 12. t. m. spregovoril je o razpravi o novem vojnem zakonu k š. 8. poslanec dr. Vitezič. Predlagal je, naj se dotične spremembe razširijo tudi na vojno mornarico. Prihodnjič spregovorimo obširnejše o tem govoru.

Volitev za istersko veleposelstvo. Dne 12. t. m. bil je izvoljen v Poreču državnim poslancem za istersko veleposelstvo na mesto umrlega Petra Milevoja gosp. dr. Tomo Vergottini iz Poreča.

Duhovske konferencije bodo prihodnje leto pričele v Goriški nadškofiji. V vsaki dekaniji imate biti saj dve konferenci vsako leto, v mestu Gorici pa po večkrat. Najpripravniji dnevi utegnejo biti: sredi ali četrtek po velikonočni osmini, pa sredi ali četrtek po zadnji nedelji v avgustu.

Poziv slovenskim pisateljem. Odbor „Matiče Slovenske“ se obrača do vseh rodoljubnih pisateljev slovenskih z iskreno prošnjo, da bi čim preje tem bolj poslali kaj primernih donoskov za prihodnji „Letopis“. Kakor letos, se bodo vsprejemali tudi v prihodnjem letu samo izvorni znanstveni in znanstveno-poučni spisi iz raznovrstnih strok človeškega znanja; vender je želeli, da bi čestiti gospodje pisatelji svojim razpravam izbrali take predmete, ki ugajajo potrebam naroda slovenskega ter zaradi svoje splošne zanimivosti prijajo večini Matičinih društvenikov. Rokopisi naj se pošiljajo najpozneje do konca marta 1889. leta predsedništvu „Matiče Slovenske“ v Ljubljani. Po pravilih določena nagrada v „Letopis“ vsprejetim spisom se bode izplačevala, kadar bode knjiga dotiskana.

Bralno društvo v Komnu ima dne 13. t. m. v smislu §. 13. društvenih pravil v

23. dan decembra t. l. ob 3. uri popoldne v društveni bralnici svoj občni zbor po nastopnem sporodu: 1. Predsednikov nagovor. 2. Polaganje računov dohodkov in stroškov leta 1888. 3. Volitev novega odbora za leto 1889. (Po §. 15. društvenih pravil voli občni zbor sedem društvenikov za eno leto) 4. Določa se, kateri časopisi se imajo naročiti za prihodnje leto. 5. Razprodaja časnikov po dražbi. 6. Predlogi. K obilnej udeležbi vabi najljubneje vse p. n. društvenike odbor — omenivši, da kdor ni še ud „Bralnega društva“, a se želi vpisati, naj se onega dne oglositi blagovoli pri

Bral. društva odboru.

Bralno društvo v Šempasu imelo je dne 8. t. m. svoj letni občni zbor, pri katerem se je mej drugim volil tudi odbor za prihodnje leto. Od občnega zboru bil je voljen predsednikom naš v obče spoštovani gosp. Jernej Rajar, nadučitelj. V odbor so bili voljeni še gospodje: Anton Slokar, Josip Rijavec, Ivan Batič, Jernej Batič, Josip Žižmond in Matej Peršič in namestnikom gg.: Franjo Peršič in Anton Kamel. Dne 9. t. m. se je odbor konstituiral tako le: č. g. Anton Slokar, podpredsednik; g. Josip Rijavec, blagajnik; g. Ivan Batič, tajnik. Razun prav malih izjem, bil je odbor enoglasno voljen, kar gotovo dela čast odboru, pa tudi zboru.

Vabilo k besedi, katero priredi čitalnica Goriška v korist otroškim vrtom dne 16. decembra t. l. Vspored: 1. Glasovi eolove harfe, idila, Umlaufova skladba za 3 citre. 2. 5. arija iz opere „Barbier de Sevilla“ vglasbil G. Rossini. 3. Deklamacija: „Graničar“ speval F. Cegnar. 4. „Podoknica“ in „Sladko spavaj“ vglasbil Schubert za citre na lok. 5. Cascade, koncertna točka, vglasbil E. Pauer. 6. Igra „Vdovec in vdova“. Vstopnina za osebo 30 kr., za družino 80 kr. Radodarnost se ne omejuje. Vstop brez vabila ni dovoljen. Začetek ob 8. uri zvečer. Odbor.

Pevasko društvo „Zora“ pri sv. Ivanu kupilo je v spomin štiridesetletnice vladanja Nj. Veličanstva našega cesarja Frana Josipa I. lepo, veliko sliko Njeg. Veličanstva s prostovoljnimi doneski udov ter je preostanek gold. 1:40 darovalo našej podružnici družbe sv. Cirila in Metoda. Vsem darovateljem presrečna hvala! Slovenci, spominjajte se o vsakej ugodnej priliki naše šolske družbe! Naprej!

V spomin 40letnega vladanja Njeg. Velič. sklenil je občinski zastop v Bujah razdeliti vsako leto 60 gl. med uboge občinarje. — Občinski zastop v Novemgradu podaril je v isti nameu 100 gl. uže obstoječemu občinskemu dobrodu. — Občina Motovun razdeli v isto svrhu vsako leto na dan 2. decembra 60 gl. med 12 ubogih udov z nepreskrbljenimi otroci.

Razni židovski listi pripovedujejo grozne stvari o načrtih nekaterih vročeglavih inozemskih iredentovcev, kateri so baje stregli po življenji Nj. veličanstva cesarja, ko je bival v gradu Miramare. — Te vesti zašle so celo v razne slovenske časopise. — Akoprav nam dela domača iredenta uže dovolj preglavice, moramo konstatovati, da nam o tej povesti ni prav nič znano. Baje je porodil to stvar v svojih razbeljenih možganih „dober prijatelj“ naših neresencev, v namen, kateri si moramo sicer misliti, a nikakor izreči. Molčali bi o vsej zadevi, ako ne bi nas slovenski listi tako rekoč izzivali, da spregovorimo.

Svarilo proti izseljevanju v Braziljo. C. in kr. ministerstvo vnanjih stvari je od c. in kr. glavnega konzulata v Rio de Janeiro prejelo telegram z dne 5. decembra 1888. števil. 5481, te vsebine: „Tristo avstrijskih priselnicov s potnimi listi je prišlo tu sem, zapeljani in prevrženi so v največji sili in revji; zahtevajo vrtniti se v domovino. Tukajšnja vlada seni č ne meni za to“. Iz tega telegrama se vidi, da so se dali lahkomiselni in nevedni ljudje, premeteni po praznih obljubah brezvestnih izselitvenih agentov, navzlic vsem svarilom političnih oblastev zapeljati, da so šli v Braziljo. Jok in solze teh nesrečnikov, ki zdaj v daljni tuji deželi zdihujejo v sili in revščini ter si žele povrtniti se v domovino, bode naj vsem tistim v svarilo, ki bi bili navzlic odsvetovanju domačih oblastev voljni, verjeti zapeljivim obljubam takšnih agentov, ki gledajo samo na svoj dobiček.

O porotnej obravnavi, ki se je vršila dne 11. t. m. pred ljubljanskim deželnim sodiščem, omenili smo uže v zadnji številki, da je bil tožitelj Albin Sockl obsojen v troške. V „Sl. N.“ čitatno nastopne podrobnosti: H a m b u r g e r L l o y d c o n t r a N o r d d e u t s c h e r L l o y d ,

alias Albin Sockl contra Pavlin in Jezernik. Pri večerajšnji porotni obravnavi zatožena sta bila tukajšnji zastopnik Hamburger Lloyda Josip Pavlin in njegov agent Andrej Jezernik pregreška razžaljenja časti po §. 488. in 491. k. z. Binkoštno soboto t. l. bil je namreč v „Laibacher Zeitung“ in istega dne zvečer tudi v „Slovenskem Narodu“ inserat o Hamburger Lloydu, v katerem se izseljevalcem priporoča kot najboljši, najcenejši in jedini zastopnik Josip Pavlin v Ljubljani. Pridejano pa je bilo tudi svarilo, v katerem se pripoveduje, kako sleparijo neopravičeni agentje izseljevalce in izrečno imenuje se g. Albin Sockl na Dunaji kot jeden prvih sleparjev, ki je začel že tudi pri izseljevalcih na Kranjskem, kateremu se je preiskala pisarna in ki je bil že zaprt na Dunaji. G. Sockl čutil se je seveda po teh svarilih na svoji časti žaljenega, kajti razven tega, da je bil zaslišan pri policiji na Dunaji, so bile vse druge trditve neresnične. Zaslišanje pri Dunajski policiji pa je imelo uzrok v tem, da so se zlorabile v Budimpešti Socklnove runde izseljevalne karte, katere so se tudi raztrosile po Dolenjskem. V Budimpešti da so sleparili Slovake brezvestni agentje, da so ubogi izseljenci slovaški bili opeharjeni za njih zadnje novce in se skoro goli morali vračati v domovino svojo. Sockl pooblastil je dra. Tavčarja, da prične kazensko postopanje proti obema listoma in dopsilje popravek. „Slov. Narod“ je takoj vsprejel popravek in odvrčal vso odgovornost na zatoženca Pavlina. Ne tako „Laibacher Zeitung“, katero je moral dr. Tavčar šele sodnijskim potom k popravku prisiliti. Poleg tega pa je uložil Sockl tožbo proti zatožencu Pavlinu in njegovemu agentu Jezerniku. Sodišču predseduje deželni nadsodnijski svetovalec g. Grdešič, zatožbo zastopa dr. Tavčar, zagovornik Pavlinov je dr. Stor, Jezernikov dr. Mosché. Zatoženi Pavlin je jako boječ in izjavlja, da je nekriv. On da je bil bolan, zato je zastopstvo „Hamburger Lloyda“ le nerad prevzel. Sestavil je bil samo inserat v priporočilo društva in izpeljavo naročil svojemu ravno v Ljubljani navzočnemu agentu, zatožencu Jezerniku. Ta je samovoljno pritaknil svarilo in zatoženec bil je radi tega iznenaden. Takoj pozval je Jezernika na odgovor, a ta je odgovoril, da je vse istina, da je vse čital v Dunajskih listih in da bode vse dokazal. Iz nadaljne obravnave in zaslišanja prič (gg. Rütting, Bamberg, Košak, Hribar, Zeleznikar, Schaffer) razvidelo se je, da je Pavlin popravek v „Laibacher Zeitung“ zadržaval, dokler ne nabere gradiva v dokaz resnice in da je bil nevoljen, da se je popravek v „Slov. Narodu“ objavil. — Sodišče stavilo je porotnikom 8 vprašanj v zmislu §. 491. Ko so govorili zastopniki: dr. Tavčar v imenu tožitelja Sockla, doktor Stor in dr. Mosche v imenu zatožencev, pojasnil je predsednik Grdešič vso obravnavo. Porotniki so se po pol ure trajajočem svetovanju vrtnili v dvorano in načelnik g. Jan. Urbančič je naznanil, da so porotniki glede zatoženca Pavlina vsa vprašanja zanikali z 10 proti 2, glede zatoženca Jezernika s 6 proti 6 glasom. Oba zatoženca bila sta torej oproščena, tožitelj pa obsojen v troške. Obravnava bila je končana še le ob 7. uri zvečer.

Pri sv. Sabi blizu Trsta našli so delalci mej kopanjem v globi 1/2 metra mnogo človeških ogrodij in drugih kostij. Govori se, da so to ostanki vojakov neke francoske korvete, ki so bili ubiti pred skoro 80. leti.

Požar je nastal dne 12. t. m. v prodajalnici Antona Muleja na trgu Ponterosso, h. št. 4. Gasilci so bili jako hitro na licu mesta, zatorej je nastala škoda neizdatna. — Pogorelo je nekoliko zabojev peciva, in skupnej vrednosti 200 gl. — Prodajalnica je bila zavarovana.

Nespreten kočijaž. V novej ulici povozil je nespreten fjakar 12-letnega Fr. Godino, ker je kočijaž dirjal z svojim vozom, kakor da bi vozil na širokej državnej cesti izven mesta. K vsej sreči je dete le na levej nogi poškodovano. — Odnesli so je v bližnjo lekarno, kjer so mu nogo obvezali.

Nezgoda. 63letna Jera Šval, oskrbnica v hiši št. 4 ulice Dogana padla je iz okna I. nadstropja vsled neopreznosti na dvorišče. Pobila se je jako težko na glavi in hrbtu. Prepeljali so jo v bolnico.

Policijsko. Težak Ivan S., rojen tržačan, napil se je v neke dvomiljeve gostilni ulice Riborgo sladke kapljice ter se napotil proti domu. Ker mu je vdarilo vino v glavo, domišljeval si je, kdo ve kakšnih nasprotnikov ter razsajal po ulici z nožem v roki, kakor besen. Stražniki so mu vzeli nož ter ga spravili v varnost.

Sodnijsko. 56letni kurjač Ivan Marin iz Novega grada obsojen je zaradi goljufige na 9 mesecev težke ječe. — Težak A. Bach dobil je zaradi hudodelstva težkega telesnega poškodovanja 4 mesece težke ječe. —

Listnica uredništva

„Črnologarjev“. Sprejemimo drage volje. Prihodnjič. Hvala! — Raznim gg. dopisnikom. Ker žalibog naš list ni dnevnik, morali smo zopet nekatere dopise za prihodnje številke odložiti. Prosimo nekoliko potrpljenja!

Samo jedno nemško marko stane škatalja z 50 pristnim kroglicam Rik. Brandta švicarskih kroglic v vseh lekarnah. Ako se jih v potrebuje tudi vsak dan, zadostujejo za mesec dni, tako stanejo dnevni troški komaj 2 pf. na dan. Iz tega je razvidno, da stanejo občinstvu mnogo več grenke vode, želodčne kapljice, solne kroglice, ricinovo olje in drugi preparati, nego pristne lekarničarja Rik. Brandta švicarske kroglice; poleg tega jih ne prekosi nobeno sredstvo glede prijetnega in neškodljivega vspeha. — Naj se pazi vedno na to, da se dobi pristne lekarničarja Rik. Brandta švicarske kroglice, ker se mnogo trži z jako slinjo zamotanim, tako zvanim švicarskim kroglicam.

Zahvala

V preveliki žalosti, v katero nas je utopila prerana zguba naše nepozabljive

ANTONIJE

bilo nam je v milo tolažbo občeno, na naj-sijajnejši način izraženo sočutje in velika vdeležba pri sprevodu zemskih njenih ostankov; zato se iz dna svojih potrtnih sre zahvalujemo vsem preblagim udeležnikom.

Vsem ohranimo neumrljivo iskreno hvaležnost! Bog plati!

V Trstu dne 14. dec. 1888.

Žalujoča družina Piano.

Čas nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovah i mestah, sa solidnosti i jeftinoce poznatu, te obilnimi modernimi pismeni i strojevi providjenu, JEDINU SLAVENSKU

TISKARU U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanje kao n. pr.:

za župne urede, okružnice, račune, list. artiju i zavitke s napisom, preporučne karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješća, zaključne račune, ročištnike, punomoći, očenike, jestvenike, svakovrstne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.

Uvjerkava se p. n. občinstvu, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cijenom i ukusnom izradbom.

Drži u zalih (skladišću) sve potrebne tiskalice i knjige za crkvene urede.

Onda ima na prodaj sljedeće knjige:

Kmetijsko berilo za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjev v pouk ciena prije 50 vč. sada 40 tvrdo vezana . . . . . n. 60
Sodnijski obrasci sastavljeni B. Trnovec . . . . . n. 20
Vilim Tel, prevod Cegnara . . . . . n. 40
Ljudmila prevod J. Lešana . . . . . n. 20
Filip prevod Krizmana . . . . . n. 20
Antigona prevod Krizmana . . . . . n. 20
Trst in okolica od Sila . . . . . n. 30
Pjesma o zvonu prevao A. K. Istranin . . . . . n. 20
Istra pjesma . . . . . A. K. . . . . n. 20

Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicah zato ih sl. občinstvu preporučamo.

Kod naručivanja tiskavnica i drugog, molimo naznačiti t o č n o naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc

Via Carintia br. 28 u Trstu.

!!! Za domačo porabo !!!

tkano platno najfinejše in najjače vrste, platno iz belih nit in pol beljeno platno za črevljareje in sodlarje, plavo platno, fino sivo platno, jako dvostruko platno za gasilce, belo platno za rjuhe, damast in cvilih, platneni Gradl, Laneno in voleno Canevas, beljeno polplatno, gorsko platno, jako platno za vreče, kakor tudi gotove vreče, žepne rute iz oksforda in shirting-platna, ročniki iz cvilha in damasta, brisalke in namizne garniture iz damasta, prodaja po najnižjih cenah

društvo tkalcev v Wallu
pri Dobrusehki, Češka.

Ceniki na zahtevanje franko in zastoj.

Dr. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:
PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL
IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsečina: Zivotopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Masčevanje usode — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjžica je jako elegantna, po najnovjšem uzoru in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani.

Oglas.

V ulici Acquedotto števil. 4 odpre se nova trgovina z svežim sadjem, zelenjavo, Marijinem cvetjem, ribami za akvarije, konzervami za hrano, kitajskim čajem, angleškimi biskoti, pravim jamajskim rumom in južnim vočjem po jako nizkih cenah ter se ob enem jamči za pristnost blaga. — Na vslogo p. n. občinstva je poseben težak, ki dostavlja nakupljene stvari na stanovanje.

Cudovite kapljice sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovrstneše želodčne bolezni. Prav izvrstno vtrazuje zoper hemorojde, proti boleznim ušesnih in na vratu, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadihnostih, zoper beli tok, božjast, zoper scrook ter čisti pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za naročbo in pošiljatev pa edino v lekarni Cristofaletti v Gorici, v Trstu v lekarni E. Zanetti v G. B. Rovis, G. B. Faraboschi in M. Raschini. Ena steklenica stane 30 novcev. Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi se zavolj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi umamo nabene moči in vrednosti.

Veliko skladišče vsakovrstnega mineralnega zdravilja ga in gumijevih blaga. Zastop za vsa pokazna.

Marijacejske želodečne kapljice zvrstno zdravilo pri vseh boleznih na želodcu.

Neprecenljive dobrote je posebno vpliv njihov pri netočnosti, slabosti želodca, ako z grla smrdi, napanjanju, kislem pehanju, koliki, želodčnem kataru, gorečino (rzavci) pri preobilnej produkciji sline, ru menici bluvanju in gujusu glavobolu, ako boli iz želodca) krč v želodcu, zabasnanji, preobilnosti jedi in pijač v želodcu

Varnost. Znamka proti glistam, bolezni na vrtnici in jetrih in tudi proti žili ali himorojd. Cena steklenici je z nakazom vred samo 40 nov., velika steklenica samo 70 nov. Glavni zalog ima lekarničar, k angelju varhu Karl Brady Kremsir, Morava.

Marijacejske želodečne kapljice niso tajno sredstvo. Deli, iz katerih obstoji, oznanjeni so na vsakej steklenici priloženemu poduku za uporabo

Pristne dobe se skoraj v vseh lekarnah

V Trstu: Lekarna: Antonio Suttina — Lekarna: de Leitenburg, all' Ercole trifante — Lekarna: Eduard de Leitenburg, alla Saluta. — Lekarna: A. Praxmayer, al due Mori — Lekarna: Pietro Prendini, alla Fontana Imperiale. — Lekarna: Benedett. Saraval, al Amazone Tromfance. — Lekarna: Benedeto Vlach Minussi, alla Corte. — Lekarna: dr. Vittorio Serravallo, al dentore (glav skladiš) — Lekarna: Bossolito all'orso nero. — Postojna: Lekarna Fr. Baccarich. — Sežana: Lekarna Philipp Ritschel.

Svarilo! Pristine Marijacejske želodečne kapljice ponarejujejo in posnemajo se mnogovrstno. V znamenje pristnosti mora biti zamotana vsaka steklenica v rdeč omot, providen z gornjo varnostno znamko ter mora biti na vsakem priloženemu poduku za uporabo razun tega opomneno, da je bil isti tiskan v tiskarni g. Gusek-a i Kremerich (Kremsier).

Agenti,

ki se hočejo baviti z prodajanjem postavno izdanih državnih in premijnih srečk, sprejme v službovanje neka inozemska banka proti visoki proviziji, odnosno proti stalnej plači. Prednost imajo agenti, ki delajo za ogerske banke.

Ponudbe sprejma: „Comptoir der Brüner Bankbeamten, Brünn, Wanderstrasse Nr. 4, II. St.“

Gorsko maslo, 1 kg. . . . . 85 kr.
Namizno . . . . . franko . . . . . 4 f. 25 kr.
Ovčji sir . . . . . 95 . . . . .
Radgorski sir od piva 50 kom. . . . . 60 . . . . .
Pošilja po poštarskem povzetju trgovina

F. R. HEGRAT

Frenštät pod Radhoštem Moravska.

SUKNO
razpošilja za gotov denar ali po postnem povzetju po zelo nizkih cenah in sicer

samo dobre vrsti:
3-10 m, cela obleka, samo f. 3,50
3-10 m, celotna obleka, samo f. 4,50
3-10 m, celotna obleka, samo f. 5,50
3-10 m, celotna obleka, samo f. 6,50
3-10 m, celotna obleka, samo f. 7,50
3-10 m, celotna obleka, samo f. 8,50
3-10 m, celotna obleka, samo f. 9,50
3-10 m, celotna obleka, samo f. 10,50

Na drobno, **Brünn**, Na delobelu, Op. Uzoreci za gospodo krojače, nefrankovani.

Pomoč

se pouda pri vseh boleznih, zlasti onih, ki izvirajo iz spridene krvi, nadalje pri pidi, živčnih boleznih, ušesnih bolečinah, plučnih in želodčnih boleznih, naduhi, slabostih, protinu, trganju in pri vseh ženskih boleznih. Trakulj odpravi se v dveh urah z glav vred, za kar se jamči. Metoda, ki je hitra in sigurna, pospešuje se z odličnim sredstvom Obširna oročila pošilja naj se z naslovom „Hygiea-Officin“ Breslau II.

Gospodu G. Piccoli-ju, lekarju »pri Angelu« v Ljubljani.

Vaša želodčeva esenca, kojo sem slučajno spoznal, ozdravila me je popolnoma neprenehlyve slabosti čreves in prebavnika, kakor tudi neznanu mučeče trdo-telesnosti. Dolgo iskal sem leka zoper to bolezen, ki mi je gotovo malo zadovoljnih uric v prihodnosti obetala; vse drugo zavzivanje lečil bil je zaman in edino le Vašej neprenehlyve esenci se imam zahvaliti za popolno zdravje, ter Vam ostanem, predragi gospod Piccoli, za vse dni življenja zánjo najsrčneje udan in hvaležen.

Na Dunaji 87
Spiridijon Pokrajac, prof. kandidat.

J. PSERHOFER-jeva Apotheke in Wien

Kričisilne — nekaj universalne kroglice zvane, zaslužile so zduje ima, kajti ni skoraj boleznih v kolje i te kroglice tisočkrat ne p kovalj svojega čudovitega uspeha. V najhujših boleznih v kolje se je mnogo druž zravil rabiti, se je vseh kroglicah ustaviškrat in v zelo kratkem času popoln ozdravil je z obilo Jedna skatlijca z 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek z 6 skatlijcami 1 gld. 5 kr. pri nfrankovano pošiljatev po povzetju 1 for 10 kr. Pošiljatev stane pošiljatev 1 zavitek kroglic f. 1.25 2 zavitek f. 2.50, 3 zavitek f. 3.75, 4 zavitek f. 4.00, 5 zavitek f. 5.25, 10 zavitek f. 9.50 (Mani ko: jeden zavitek se ne pošilja).

Pristne so jedino le one kroglice, katerih napotnice imajo podpis J. Pserhofer-ja in so provideni na pokrovu vsake skatlijce z tem podpisom v rdečih pisemnih.

Dati nam nšterilo pism v kolje se upravlja in rabiti teh kroglic zahvaljujo za ozdravljene iz vsakovrstnih nevarnih bolezni. Vašak, ki je le enkrat poskusil s temi kroglicami zdraviti jih prepriča i ruglin.

Naj sledé tu nekatera teh zahvalnih pism:
Hraste pri Saledniku, 12. sept. 1887.
Blagorodni gospodi! Bila je božja volja, da so mi prišlo v roke Vaše kroglice in piše Vam ovspehu i Prehladila sem se v otečiji postelji, da nis m več ni vrtiti svoje deto in izgubila bi bila uro mrta, ako ne bi bile rešile Vaše čudovate kroglice. Bog Vas štíkrát za to blagoslavi. Prepričana sem, da me Vaše kroglice popolnoma o dravo, kakor so ozdravile tudi druge

Tereza Knifč.
Dunajško Novomesto, 9. dec. 1887.
Vaše viskorošilo! Najbolje zahvali Vam izrekan v imenu otroka svoje tove. Belchala je 5 let na kroničnem želodčnem kataru i vodovici. Z vlienje i je bilo kroglicam in uze je mislila, da je zgubljena. Slučajno došla je skatlijce Vaših iz s njih pričisilnih kroglic in s d dlijej vvorabi iz se ozdravila. Z viskorošiljem spovinjost.

Jozefa Weinzeiti.
Mitterbach-eshort Ger. Austr. 10. januarja 1886.
Vaše blagorodje! Izvalite mi blagovoljno poslati p pošiljatev zavitek Vaših izvršnih pričisilnih kroglic. Prišljuna sem, izreči Vam svoje popolno

Amerikansko maslo za trganje po vseh. najboljše pomoček proti protinu i drugim reumatičnim boleznim v hrbtenu i nogah, otrganju, nervoznim zobom olim, glavobolom, trganju v ušesih itd. 1 gld. 20 kr.
Es noa za oči Rönch-haus n. 1 skl-nica f. 2 50/2 steklenica f. 1 50.
Pr h za znoj na nogah i skatlijca 50 kr. z pošiljatev 75 kr.

Pserhofer-jeva tannokininska pomada najbolje sredstvo za rastje las. Lepo opavljena skatlijca 2 gld.

Universalni plašt — profes. Stoulela proti guštanju olesom, celo proti starim olesom na nogah, ki se zdaj pa zdaj za vie odpirajo, proti črni na prstu (Fingerwurm) itd. i pos 50 kr. z pošiljatev 75 kr.

A W Sulchova universalna čistilna sol. Izvršni pomoček proti i vsom vrstam slabih prisojav kakor: glav bolu, trganju v očeh, želodčni in krea, hemorojdalnim bolestim i zapeki itd. i zavitek 1 gld.

Izv. in imenovanah izdelkov v ljubivajo se še druge farmaceutične specialitete ki so bile po vseh avst ijskih časopisih oznanjene.

Razpošiljanje na pošti se točno odpravlja proti gotovini ali povzetju. Pri razpošiljanju donosišljatvi denarja najboljja po poštni nakaznici ali e porto. Posti m i denar po povzetju

Francovo žajzje 1 skatlijca 60 kr.
J. Pserhofer-jev Ledeni balzam užo go let za najboljši pomoček k noznam proti ozeblinam vsake vrste kakor tudi proti starim ranam itd. i posodica 40 kr. i posli 5 kr.

Balzam za gaitanje, zanesljiv pomoček proti d-belenju vratu, i pos 40 kr. po pošiljatev 65 kr.

Živanska esenca (brske kapljice) proti no hubl-nemu želodcu ali proti vsakovrstnem trganju v doljenem telesu, izobara to naše vradilo i flapon 20 kr.

Trnočev sol občo znano izvršno zdravilo kašlju itd. i steklenica 50 kr.

Angleški čudnovati balzam 1 stekl. 12 kr., 12 stek. 1 fr 25.

Fijakarski prašek proti kataru, hripavosti, kašlju itd. i skatlijca 25 kr., z pošto 60 kr.

Brnsko sukno

pošiljem proti gotovem denarju ali pošt-n-m povzetju za neverjetno nizko ceno in sicer

samo dobre vrsti
3-10 metrov dolgo, na zimsko obleko . . . . . f. 3.75
3-10 metrov dolgo, na boljše zimsko obleko . . . . . f. 5.20
3-10 metrov dolgo, na boljše zimsko obleko . . . . . f. 6.—
3-10 metrov dolgo, na fino zimsko obleko . . . . . f. 8.—
3-10 metrov dolgo, na fino zimsko obleko . . . . . f. 10.—
3-10 metrov dolgo, na jako fino zimsko obl ko . . . . . f. 12.—
3-10 m-trov dolgo, na najfi-nejšo z msko sukno . . . . . f. 14 —
3-10 metrov d lgo, na najbolj fino zimsko sukno . . . . . f. 16 —

Najodličnejše brnsko sukno za sukne
3-10 metrov dolgo, na kom-pletno zimsko sukno . . . . . f. 5.—
2-10 metrov dolgo, na boljše zimsko sukno . . . . . f. 5.50
2-10 metrov dolgo, na fino zimsko sukno . . . . . f. 6.—
2-10 metrov dolgo, na najfinejšo z msko sukno . . . . . f. 10.—

Štajersko valjano sukno
za lovške krogice in menčikov 2-10 metrov . . . . . f. 5.20

Edina kristijanska tvrdka za razpošiljanje
Karol Pechaczek
Brünn, Krautmarkt 13.
— Uzoreci zastoj in franko. —

TVRDKA Bernhard Ticho

Brünn, Krautmarkt 18,
(v lastnej hiši)
pošilja proti povzetju:

Sukna za gospe
deset metrov, sama volna v vseh moderni barvah dvojna širokost f. 8.

Kalmuka
deset metr., črtež po modi se da oprati 60 ctm f. 2.70.

Valarijne flanel
deset met., ki se da oprati na pol volna po najnovjših risarijah 60 ctm. f. 4.

Baršena za obleke
deset metr., ki se da oprati, krasni vzorci 60 ctm. širok f. 3.

Niger kega valjanega sukna
deset metr., sama volna, najnovjše blago za jesenske in zimske obleke dvojne širokosti for 5.

Velurjevi šali
3/4 dolga samo volna f. 3.50.

Ragusa moderno sukno
dvostroko široko, za kostume, v vseh barvah, tudi progasto in pisano 10 m-tr. for. 9

Blago za spalne sukne
60 ctm. šir. najnovjši uzoreci 10 m. f. 2.50

Živiti „Jersey“ za gospe
(jopice) z svilnatimi gumbi, v vseh barvah, kompletne, velike; 1 komad f. 1.50

Košulje za delalce
iz rumburškega oksforda velike, 3 kom. f. 2

Holandske dolge preproge (astanki) 10—12 metrov dolge, 1 ostanek f. 3.60

Normalne košulje in hlača, kompletne, velike, 1 kom. f. 1.50

Crni Terno
saksonski izvod, dvostroko širok za celo bteko, 10 metrov f. 4.50

Progasto blago za obleke
60 ctm široko, najnovjši vzarki, 10 met f. 2.50

Volnati ryp
v vseh barvah, 60 ctm širok, 10 metrov f. 3.80

Dreidraith (Trožičje)
najboljša vrsta, 60 ctm. široko, 10 metrov f. 2.80

Ženske košulje
iz močnega platna, širok mi 6 komadov f. 3.25

Dom ča platno
1 komad, 30 vatlov 3/4 for: 4.50
1 . . . . . 30 . . . . . 5.50

Krug-Web
boljša nego platna
1 komad . . . . . širok 30 vatlov f. 6.—

Sifon
1 komad, 30 vatlov, 1 s f. 5.50, naj-boljša vrsta f. 6.50

Kannafas
1 kom. 30 vatlov, lila f. 4.80
1 . . . . . 0 . . . . . rudoč . 5.20

Oksford
se mor. pr ti, dobra vrsta, 1 kos 30 vatlov f. 4.50

Garnitura iz ripa
sestoječa iz 2 posteljnih pregrinj in namiznega rta se svilnatimi šipkami for. 4.50

Garnitura iz jute
2 namizna prta in poseljno rogrinjalo s šipkami f. 3.50

Jute zastor
juršk vzorek; podpolni for 2.30

Konjska plahta
jako dobra, 190 ctm. dolga, 130 ctm. široka, f. 1.50

Odeje za fijakerja
190 cm dolga 130 cm široka, f. 2.50

Košulje za gospoda, lastno delo
bele ali barvane 1 kos 10 f. 1.80.
11 a f. 1.20

Ženske košulje
iz sifona in platna, fino pletene, 3 kom. for. 2.50

Tovarno skladišče suknega blaga
Brnsko sukno
Ostanek 3-10 m trov za podpolno možko obleko f. 3.75

Ostanek Brnskega sukna
Ostanek za podpolno možko obleko 3-10 m trov dolgo for 5

Blago za zimske sukne
ostanek 2-10 m za popolno z msko sukno rjavu in višnicovo, f. 3.50

Blago za površnje sukne
najfinejša vrsta, za celo sukno f. 2.—

Vzorki brezplačno in franco. Kar komu ni všeč se sprejme brez ugovora nazaj.